

PLUTUS

komedien om rigdommens velsignelser

Plutus er rigdommens blinde gud. Han uddeler sine milde gaver tilfældigt. Hvis han fik sit syn, kunne rigdommen blive retfærdigt fordelt. Det ville bare være lykken! – Måske?

I denne vilde komedie afprøver Holberg dette tankeeksperiment, og det kommer til at gå lystigt for sig, når alle retfærdigvis skal have del i rigdommens velsignelser. For hvem fortjener ikke det?

Miraklet sker i en fantastisk by. Den er befolket med herrer og tjenere, moralister og drankere, den har øvrighed og almue og præster og skolelærer – alt som vi kender det. Men der er også græske filosoffer og romerske guder. Er vi i oldtidens Athen eller Rom? Eller i nutidens København eller Berlin? Det kan være hvor som helst og når som helst. Men vi er i teatret, styret af Holbergs frie fantasi.

Efter Det kgl. Teaters åbning i 1748 begyndte Holberg igen at skrive komedier. PLUTUS blev den første, og han gjorde sig stor umage for, at det skulle blive et festligt stykke. Med dens mange musikalske indslag, dens danse og processioner, til hvilke teatrets kapelmester Carl August Thielo komponerede ny musik, blev komedien da også en publikumssucces lige fra premieren i 1751.

Men efterhånden svigtede publikum, og i 1787 gled den ud af Det kgl. Teaters repertoire og vendte ikke siden tilbage hertil. Det nye snusfornuftige og pengeglade borgerskab brød sig ikke om Holbergs vilde fantasier og ubehagelige sandheder. PLUTUS var ikke ”moderne”.

Spørgsmålet er, om ikke komedien er blevet moderne igen, nu hvor pengejagten er gjort til samfundslivets altgennemtrængende princip. I hvert fald finder vi komedien påtrængende aktuel, og vi indbyder rige og fattige, store og små til et par fornøjelige timer med PLUTUS i Den Gamle Bys teater på Viborgvej.

TF